

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Αχαρνών 2, 10176 Αθήνα
Τηλ& Fax: 2105010803
email: geology.hellas@gmail.com

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΓΕΩΛΟΓΩΝ

ΜΕΛΕΤΗΤΩΝ ΕΛΛΑΔΑΣ
Ζωοδόχου Πηγής 110, 11473 Αθήνα
Τηλ & Fax: 213 00 57988
website: www.syngeme.gr
email: info@syngeme.gr

Αθήνα, 11/01/2023

ΠΡΟΣ:

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ & ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Υπουργό Περιβάλλοντος & Ενέργειας (Υ.Π.ΕΝ.)

κ. Κώστα Σκρέκα

Μεσογείων 119, Τ.Κ. 11526

e-mail: secmin@ypen.gr

Υφυπουργό Υ.Π.Ε.Ν. Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος

κ. Νικόλαο Ταγαρά

Μεσογείων 119, Τ.Κ. 11526

e-mail: secdepmin.per@ypen.gr

ΘΕΜΑ: «Ενημέρωση για την εφαρμογή της διαδικασίας κατάργησης της έγκρισης και απαγόρευσης ελέγχου των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας στον πολεοδομικό σχεδιασμό όλων των επιπέδων»

Αξιότιμε κ. Υπουργέ Περιβάλλοντος και Ενέργειας, κ. Σκρέκα,

Αξιότιμε κ. Υφυπουργέ Χωροταξίας και Αστικού Περιβάλλοντος κ. Ταγαρά

Με την παρούσα επιστολή θα θέλαμε να σας παρουσιάσουμε την κατάσταση που έχει διαμορφωθεί, σχετικά με τις διαδικασίες θεωρήσεων των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας (ΜΓΚ).

Όπως γνωρίζετε, με το άρθρο 172 του ν. 4951/2022, που αντικατέστησε την παρ. 5 του άρθρου 5 του Ν.4315/2014, **καταργήθηκε η διαδικασία της έγκρισης των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας (ΜΓΚ)**, που απαιτούνται κατά τον πολεοδομικό σχεδιασμό όλων των επιπέδων και αντικαθίσταται από θεώρηση πληρότητας στοιχείων. Το σχετικό άρθρο του παραπάνω Νόμου προβλέπει ότι «**Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας** δύναται να καθορίζεται κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας παραγράφου, συμπεριλαμβανομένης της προτυποποίησης του ελέγχου πληρότητας των στοιχείων των εν λόγω μελετών».

Η γενική εικόνα για την πορεία ελέγχου και έγκρισης μελετών από το 2014 από την εφαρμογή του Ν. 4315, μέχρι την κατάργηση του ελέγχου και εγκρίσεων, αποτιμάται θετική, λαμβάνοντας υπόψη τις ελλείψεις σε στελέχωση από πτυχιούχους γεωλόγους που διαπιστώνεται τόσο στις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας όσο και στις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις. Οι υπάλληλοι ειδικότητας κλάδου γεωλόγων μελών του ΓΕΩΤΕΕ ή ΤΕΕ των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ασκούσαν τον ουσιαστικό έλεγχο των μελετών γεωλογικής καταλληλότητας και την έγκριση αυτών (σύμφωνα με Ν.4315/2014 άρθρο 5, παρ. 5 όπως ίσχυε), καλύπτοντας την ανυπαρξία επιβλέποντα αντίστοιχης ειδικότητας κλάδου γεωλόγου στις Δ/νσεις Υπηρεσιών των ΟΤΑ, οι οποίες, βάσει αρμοδιότητας, ασκούν την διοίκηση κάθε σχετικής σύμβασης σύμφωνα με το άρθρο 183 Ν.4412/2016.

Το ΥΠΕΝ, μέσω της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, εξέδωσε εγκύκλιο – ΥΠΕΝ/ΓΤΧΣΑ/80171/18/01.08.2022, προς τη Γενική Διεύθυνση Πολεοδομίας Διεύθυνση

Πολυεδαμικού Σχεδιασμού, με την οποία καθόρισε την διαδικασία θεώρησης σχετική με την προτυποποίηση του ελέγχου πληρότητας των στοιχείων των εν λόγω μελετών, καθιστώντας αναγκαία μια απλή θεώρηση της «πληρότητας» του φακέλου της μελέτης, η οποία αναφέρεται μόνο στους τίτλους των περιεχομένων χαρτών και τεχνικής έκθεσης και όχι στο περιεχόμενο!!.

Στην συνέχεια με νέο έγγραφο της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος – Εφαρμογή του άρθρου 172 του ν. 4951/2022 από τις υπηρεσίες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων ΥΠΕΝ/ΓΓΧΣΑ/96894/3664/23.09.2022, προς τις Αποκεντρωμένες Διοικήσεις, αναφέρεται ότι «λαμβανομένης υπόψη της ΥΠΕΝ/ΓΓΧΣΑΠ/80171/18/01-08-2022 Εγκυκλίου Οδηγία για την εφαρμογή του άρθρου 172 του ν. 4951/2022» (ΑΔΑ: Ψ9ΝΣ4653Π8-ΞΕΖ), προς διευκόλυνση των αρμόδιων υπηρεσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων και της αναγκαιότητας ενιαίας εφαρμογής των προβλέψεων της ρύθμισης σημειώνεται ότι δύναται να εφαρμοστούν αναλογικά -ήτοι με τις κατάλληλες προσαρμογές - τα φύλλα θεώρησης Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας και η περιγραφόμενη διαδικασία στην ανωτέρω αναφερόμενη εγκύκλιο.

Σημειώνεται ότι η διαδικασία αυτή έχει προσβληθεί στο ΣτΕ από το ΓΕΩΤΕΕ, ως μη σύννομη.

Κύριοι,

Όπως προκύπτει από τα παραπάνω, μετά τις νέες εξελίξεις, καταργείται ουσιαστικά κάθε έλεγχος της πιστής εφαρμογής των κανόνων της τέχνης και της επιστήμης, διότι οι Τεχνικές Υπηρεσίες των ΟΤΑ Α' βαθμού ως Δ/νουσες Υπηρεσίες, που ασκούν την διοίκηση της υπογραφείσας σύμβασης, δεν έχουν γεωλόγους, οι οποίοι είναι οι μόνοι που έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν την μελέτη ΜΓΚ βάσει νόμου (βλέπε παρ.2 άρθρο 183 Ν4412/2016 : «2. Η διευθύνουσα υπηρεσία ορίζει ως επιβλέποντες έναν ή περισσότερους υπαλλήλους της, κατόχους τίτλου σπουδών ανώτατου εκπαιδευτικού ιδρύματος του πανεπιστημιακού τομέα, που έχουν την τεχνική δυνατότητα να επιβλέψουν τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τη στελέχωση, τις ανάγκες της και τις εν γένει δυσχέρειες της επίβλεψης. Κατ' εξαίρεση και εφόσον δεν υφίσταται επαρκές προσωπικό, καθήκοντα επιβλέποντα μπορεί να ασκήσει και ο προϊστάμενος της διευθύνουσας υπηρεσίας. Αν ορισθεί ομάδα επιβλεπόντων για την επίβλεψη σύνθετης μελέτης, υποχρεωτικά ορίζεται ένας εξ αυτών συντονιστής.»

Επομένως με την κατάργηση της έγκρισης της ΜΓΚ δημιουργείται ένα κενό ουσιαστικού ελέγχου που δεν αναπληρώνεται από κανένα φορέα ελέγχου του Δημοσίου, με αποτέλεσμα να υπάρχει κίνδυνος για την προστασία του περιβάλλοντος, των υποδομών και των πολιτών, διότι αίρεται ο ουσιαστικός έλεγχος του Δημοσίου στον οποίο υπόκειται ο Χωροταξικός Σχεδιασμός.

Πολλές φορές έχει διατυπωθεί η άποψη ότι οι καθυστερήσεις στις εγκρίσεις των ΜΓΚ οφείλονται στην καθυστέρηση της έγκρισης των ΜΓΚ. Οι σύλλογοί μας απορρίπτουν κατηγορηματικά αυτές τις κατηγορίες που θέλουν να καλύψουν άλλες διοικητικές αδυναμίες των διαδικασιών που εφαρμόζονται στον Πολυεδαμικό και Χωροταξικό Σχεδιασμό. Επιπρόσθετα οι σύλλογοί μας θεωρούν ότι η νέα διαδικασία, είναι σε μια κατεύθυνση που δεν εξασφαλίζει το αποτέλεσμα που επιδιώκει το ΥΠΕΝ, δηλαδή την συντόμευση της διεκπεραίωσης των εγκρίσεων των Μ.Γ.Κ.

Εκτιμούμε ότι, η νέα διαδικασία θα δημιουργήσει ανυπέρβλητα προβλήματα, διότι:

Η κατάργηση των εγκρίσεων και συγχρόνως η απαγόρευση του ουσιαστικού ελέγχου των Μ.Γ.Κ., αναδεικνύουν πλέον ως κεφαλαιώδες το πρόβλημα της έλλειψης νόμιμης επίβλεψης των ΜΓΚ, από επιβλέποντες με εξειδικευμένες γνώσεις, λόγω των ελλείψεων σε γεωλόγους, των Αναθετουσών Αρχών. Επισημαίνουμε ότι οι διαδικασίες αυτές μπορεί να θέσουν εν αμφιβόλω, την συνολική θεσμοθέτηση των Πολυεδαμικών και Ρυμοτομικών Σχεδίων. Διότι, η διαδικασία θεώρησης ΜΓΚ που

δεν επιβλέφθηκαν αρμοδίως και συγχρόνως δεν ελέγχθηκαν ως προς την πληρότητα και την εγκυρότητα του περιεχομένου τους, μπορεί να είναι διαβλητή νομικά, με όποιες συνέπειες είναι δυνατόν να συνεπάγεται για την προς πολεοδόμηση περιοχή και το σχεδιασμό της.

Ένα δεύτερο θέμα που θα θέλαμε να σας επισημάνουμε αφορά στην ενσωμάτωση στην εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος, της Υπεύθυνης Δήλωσης του Μελετητή που συντάσσει την Γεωλογική Μελέτη, περί *.....εγκύρων και αληθών στοιχείων και υπολογισμών.....*, δεν πρέπει να δίνει την εντύπωση ότι η όλη ευθύνη είναι στο Μελετητή, χωρίς ουσιαστική επίβλεψη και χωρίς ουσιαστικό έλεγχο.

Η Μ.Γ.Κ δεν είναι αποτέλεσμα υπολογισμών, όπως π.χ. μια στατική ή υδραυλική μελέτη ή κ.α. Είναι αποτέλεσμα παρατήρησης και καταγραφής κατά τις εργασίες υπαίθρου, συγκέντρωσης πληροφορίας κάθε είδους (ακόμα και προφορικής) και απόδοσης όλων αυτών στους χάρτες, τα σχήματα και την τεχνική έκθεση, όπως αναλυτικά περιγράφονται στις σχετικές προδιαγραφές, προκειμένου να προκύψει η γεωλογική καταλληλότητα. Τα προβλήματα που έχουν επισημανθεί σε πλήθος επιστολών μας στο παρελθόν, περιορίζονται στον χαρακτηρισμό των ακατάλληλων περιοχών για δόμηση και στην επιρροή διερχόμενων ή και εφαπτόμενων ρεμάτων στις επίμαχες εκτάσεις, όπου οι γεωλογικές συνθήκες χρειάζεται να συναξιολογηθούν με άλλου είδους μελέτες.

Επισημαίνουμε ότι η απαγόρευση ελέγχου του περιεχομένου των Τεχνικών Εκθέσεων και των Χαρτών των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας, θα επιφέρει την υποβάθμιση του επιστημονικού επιπέδου των μελετών, γεγονός που με βεβαιότητα θα οδηγήσει σε τεχνικά λάθη στο σχεδιασμό, σε αστοχίες έργων, σε οικονομικές ζημίες και κυρίως με σοβαρές επιπτώσεις στην ασφάλεια των πολιτών.

Σε μία χώρα με εξαιρετικά σύνθετο και πολύπλοκο γεωλογικό περιβάλλον όπως είναι η Ελλάδα, είναι παράδοξο το γεγονός να υποβαθμίζεται ο ρόλος της γεωλογικής εργασίας στην συλλογική προσπάθεια για ασφαλέστερες πόλεις, σε ένα βιώσιμο περιβάλλον. Ειδικότερα, η πολυμορφία των γεωλογικών συνθηκών του Ελληνικού Χώρου δεν επιτρέπουν επικίνδυνες «απλουστεύσεις» στον τρόπο διερεύνησης του γεωλογικού παράγοντα και των γεωλογικών κινδύνων, δεδομένου ότι η χώρα μας, λόγω της γεωγραφικής θέσης της και της γεωλογίας της, πλήττεται συχνά από σεισμούς, κατολισθήσεις, πλημμύρες και άλλα συνοδά προς αυτά, φυσικά φαινόμενα, τα οποία απειλούν με καταστροφές το φυσικό και ανθρωπογενές δομημένο περιβάλλον.

Υπογραμμίζεται επίσης, ότι προβλέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 189 του Νόμου 4412/2016, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 94 του Ν.4782/2021, «Έγκριση της μελέτης - παραλαβή του αντικειμένου της σύμβασης Αντικατάσταση του άρθρου 189 του ν. 4412/2016», όπου αναφέρεται ότι «η έγκριση της μελέτης γίνεται από το αρμόδιο, κατά περίπτωση όργανο» και επίσης ότι ο **ελεγκτής της μελέτης** «βεβαιώνει, ότι για την εκπόνηση της μελέτης εφαρμόστηκαν οι προβλεπόμενες προδιαγραφές, κανονισμοί και τεχνικές οδηγίες και ότι η μελέτη διαθέτει την ποιοτική και ποσοτική επάρκεια, σύμφωνα με τις εν γένει συμβατικές υποχρεώσεις του αναδόχου».

Κύριοι,

Όπως όλοι οι Γεωλογικοί Φορείς έχουν τονίσει επανειλημμένα, η κύρια αιτία για τα ανωτέρω προβλήματα, είναι η υποστελέχωση των αρμοδίων υπηρεσιών του Υπουργείου και των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, με πτυχιούχους Γεωλόγους. Οι οργανικές θέσεις των Υπηρεσιών παραμένουν κενές.

Η εξομάλυνση και η επίσπευση των διαδικασιών της έγκρισης των Μελετών Γεωλογικής Καταλληλότητας δεν θα προκύψει από την κατάργηση της έγκρισης τους και την απαγόρευση

ουσιαστικού ελέγχου, από τη μείωση δηλαδή του επιπέδου των παρεχόμενων υπηρεσιών, αλλά από τη στελέχωση των αρμόδιων Υπηρεσιών με πτυχιούχους Γεωλόγους.

Όλοι οι Γεωλογικοί Φορείς είναι διατεθειμένοι να συνεργαστούν με τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΥΠΕΝ, προκειμένου να δοθεί η ενδεδειγμένη λύση.

Για τα Δ.Σ.

Νικόλαος Σιδηρόπουλος
Πρόεδρος ΔΣ ΠΑ.ΣΥ.ΓΕ.ΔΗ.

Νικόλαος Βλαχόπουλος
Πρόεδρος ΔΣ ΣΥΝ.ΓΕ.Μ.Ε.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γενικό Γραμματέα Χωρικού Σχεδιασμού και Αστικού Περιβάλλοντος,
κ. Ευθύμιο Μπακογιάννη
E-mail: gramchora@ypen.gr
2. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αττικής
e-mail: cord_ada@attica.gr
3. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας
e-mail: sintonistis@apdthest.gov.gr
4. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Ηπείρου – Δυτικής Μακεδονίας
e-mail: gg@apdhp-dm.gov.gr
5. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Πελοποννήσου – Δυτικής Ελλάδας – Ιονίου
e-mail: sintonistis@apd-depin.gov.gr
6. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Αιγαίου
e-mail: gg@apdaigaiou.gov.gr
7. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Κρήτης
e-mail: ggg@apdkritis.gov.gr
8. Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
e-mail: syntonistis@damt.gov.gr
9. Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας & Θράκης
e-mail: periferiarxis@perif-amth.gr; periferiarxis@pamth.gov.gr
10. Περιφέρεια Αττικής
e-mail: gperatt@patt.gov.gr
11. Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου
e-mail: grafeiotyprou@rnvaigaiou.gov.gr
12. Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδος
e-mail: grafeio.pde@pde.gov.gr
13. Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας
e-mail: info@pdm.gov.gr

14. Περιφέρεια Ηπείρου
e-mail: periferiarxis@rhp.gov.gr
15. Περιφέρεια Θεσσαλίας
e-mail: periferiarxis@pthes.gov.gr
16. Περιφέρεια Ιονίων Νήσων
e-mail: pin@pin.gov.gr
17. Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
e-mail: gper@pkm.gov.gr; periferiarxis@pkm.gov.gr
18. Περιφέρεια Κρήτης
e-mail: gram.pkr@crete.gov.gr; arnaoutakis@crete.gov.gr
19. Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου
e-mail: g.hatzimarkos@pnai.gov.gr
20. Περιφέρεια Πελοποννήσου
e-mail: grammateia@ppel.gov.gr; periferiarxis@ppel.gov.gr
21. Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδος
e-mail: periferiarxis@pste.gov.gr
22. Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΓΕΩΤΕΕ)
e-mail: info@geotee.gr
23. ΠΟΓΕΔΥ
email: ax2u128@minagric.gr
24. Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος (ΤΕΕ)
email: tee@central.tee.gr
25. ΣΕΓΜ
email: segm@segm.gr
26. Σύλλογος Ελλήνων Γεωλόγων (ΣΕΓ)
email: info@geologist.gr